

Pracovník ve slévárenství

Pracovník ve slévárenství obsluhuje stroje a zařízení na výrobu forem, jader pro slévárenskou výrobu a dále taví železné a neželezné kovy v tavících agregátech, odlévá formy a vytlouká a čistí odlitou výrobu.

Odborný směr:	Hutnictví a slévárenství
Odborný podsměr:	výroba kovů a jejich slitin
Kvalifikační úroveň:	Střední vzdělání s výučním listem tříleté
Alternativní názvy:	Tavič, Jádrař, Formíř, Odlévač, Cidič, Pracovník ve slévárenství, Slévač, Gießereiarbeiter, Foundry worker
Regulovaná jednotka práce:	Ne

Pracovní činnosti

- Volba vhodných pracovních postupů, prostředků a materiálů s ohledem na charakter vykonávaných činností.
- Zhotovování jednoduchých výkresů a náčrty modelů forem a jader.
- Příprava formovacích, jádrových směsí a pomocných materiálů.
- Obsluha technologických strojů a zařízení pro výrobu forem a jader.
- Zhotovování zkušebních vzorků a odlitků z tavených kovů.
- Výroba jednorázových slévárenských forem a jader.
- Tavení železných a neželezných kovů v tavících agregátech.
- Transportování, upravování a odlévání roztavených kovů.
- Měření teploty při výrobě a zhotovování forem, jader a zkušebních vzorků.
- Vedení příslušných záznamů.
- Čištění a základní údržba technického vybavení a provádění jednoduchých oprav
- Vytloukání forem.
- Cídění odlitků včetně odstranění vtokových soustav, výfuků a nálitků.

CZ-ISCO

- 72112 - Formíři a jádraři ve slévárnách
- 72113 - Slévači
- 81212 - Obsluha zařízení ve slévárenství (taviči, slévači)
- 7211 - Modeláři, formíři, jádraři a slévači ve slévárnách
- 8121 - Obsluha zařízení na zpracování kovů

Hrubé měsíční mzdy podle krajů v roce 2023

Modeláři, formíři, jádraři a slévači ve slévárnách (CZ-ISCO 7211)

Kraj	Mzdová sféra			Platová sféra		
	Od	Medián	Do	Od	Medián	Do
Kraj Vysočina	26 292 Kč	28 667 Kč	41 783 Kč	-	-	-
Jihomoravský kraj	31 074 Kč	39 922 Kč	48 646 Kč	-	-	-

Obsluha zařízení na zpracování kovů (CZ-ISCO 8121)

Kraj	Mzdová sféra			Platová sféra		
	Od	Medián	Do	Od	Medián	Do
Středočeský kraj	31 109 Kč	40 606 Kč	55 442 Kč	-	-	-
Plzeňský kraj	30 678 Kč	36 999 Kč	49 706 Kč	-	-	-
Karlovarský kraj	35 418 Kč	45 895 Kč	52 310 Kč	-	-	-

Kraj	Mzdová sféra			Platová sféra		
	Od	Medián	Do	Od	Medián	Do
Ústecký kraj	32 188 Kč	44 543 Kč	59 741 Kč	-	-	-
Královéhradecký kraj	25 258 Kč	35 978 Kč	55 208 Kč	-	-	-
Pardubický kraj	28 481 Kč	39 324 Kč	50 228 Kč	-	-	-
Kraj Vysočina	27 050 Kč	38 267 Kč	52 906 Kč	-	-	-
Jihomoravský kraj	25 078 Kč	37 371 Kč	48 003 Kč	-	-	-
Olomoucký kraj	25 307 Kč	38 391 Kč	50 978 Kč	-	-	-
Zlínský kraj	28 800 Kč	38 149 Kč	53 092 Kč	-	-	-
Moravskoslezský kraj	31 310 Kč	41 516 Kč	49 962 Kč	-	-	-

Hrubé měsíční mzdy v roce 2023 celkem

Medián za ČR celkem

CZ-ISCO		Mzdová sféra	Platová sféra
7211	Modeláři, formíři, jádraři a slévači ve slévárnách	36 924 Kč	-
8121	Obsluha zařízení na zpracování kovů	40 008 Kč	-
72112	Formíři a jádraři ve slévárnách	36 501 Kč	-
81212	Obsluha zařízení ve slévárenství (taviči, slévači)	40 389 Kč	-

ESCO

Kód podskupiny	Název podskupiny v ESCO	URL - podskupiny v ESCO
8121	Obsluha zařízení na zpracování kovů	http://data.europa.eu/esco/isco/C8121

Pracovní podmínky

Název	1	2	3	4
Zátěž teplem		x	x	
Zátěž prachem		x	x	
Zátěž chemickými látkami		x	x	
Zátěž hlukem		x		
Zátěž vibracemi		x		
Zraková zátěž		x		

Typ JP	ID			
WorkUnitTypeEnum.1	103234			
Název	1	2	3	4
Celková fyzická zátěž	x	x		
Zátěž trupu a páteře s převahou statické práce (manipulace s břemeny)	x	x		
Zvýšené riziko úrazu pracovníka		x		
Pracovní doba, směnnost	x	x		
Zátěž chladem	x			
Zátěž invazivními alergeny	x			
Zátěž biologickými činiteli způsobujícími onemocnění	x			
Zátěž ionizujícím zářením	x			
Zátěž neionizujícím zářením a elektromagnetickým polem včetně laserů	x			
Lokální zátěž - zátěž malých svalových skupin	x			
Lokální zátěž jemné motoriky	x			
Zátěž prací v omezeném nebo uzavřeném prostoru	x			
Zátěž prací v nevhodných pracovních polohách	x			
Práce ve výškách	x			
Duševní zátěž	x			
Zvýšené riziko obecného ohrožení	x			

Legenda:

- 1. Stupeň zátěže (minimální zdravotní riziko)
Faktor se při výkonu práce nevyskytuje nebo je zátěž faktorem minimální, vliv faktoru je ze zdravotního hlediska nevýznamný.
- 2. Stupeň zátěže (únosná míra zdravotního rizika)
Ze zdravotního hlediska je míra zátěže faktorem únosná, nepřekračuje limity stanovené předpisy, vliv faktoru je akceptovatelný pro zdravého člověka.
- 3. Stupeň zátěže (významná míra zdravotního rizika)
Úroveň zátěže překračuje stanovené limitní hodnoty expozice (zátěže), na pracovištích je nutná realizace náhradních technických a organizačních opatření, nelze vyloučit negativní vliv na zdraví pracovníků.
- 4. Stupeň zátěže (vysoká míra zdravotního rizika)
Úroveň zátěže vysoce překračuje stanovené limitní hodnoty expozice, na pracovištích musí být dodržován soubor preventivních opatření, častěji dochází k poškození zdraví.

Kvalifikace k výkonu povolání

Školní vzdělání

Nejvhodnější školní přípravu poskytují obory:

Typ	Název	Kód
RVP	Slévač	21-55-H/01

WorkUnitTypeEnum.1

103234

Nejvhodnější školní přípravu poskytují obory:

Typ	Název	Kód
KKOVTypeEnum.1	Střední vzdělání s výučním listem v oboru slévač, slévačské práce	2155H
KKOVTypeEnum.3	Slévač	2155H001
KKOVTypeEnum.3	Slévač	2155H01
KKOVTypeEnum.1	Střední vzdělání s výučním listem v oboru formíř, formířské práce	2154H

Vhodnou školní přípravu poskytují také obory:

Typ	Název	Kód
KKOVTypeEnum.1	Střední vzdělání s výučním listem v oboru formíř, formířské práce	2154E
KKOVTypeEnum.3	Formířské práce	2154E002
KKOVTypeEnum.1	Střední vzdělání s výučním listem v oboru slévač, slévačské práce	2155E
KKOVTypeEnum.3	Slévárenská výroba	2155E503

Další vzdělání

Profesní kvalifikace

- Tavič/tavička (21-011-H)
- Formíř-jádrař / formířka-jádrařka (21-010-H)

Legislativní požadavky

- QualificationRequirementGravityEnum.1 - Odborná způsobilost podle zákona č. 250/2021 Sb., o bezpečnosti práce v souvislosti s provozem vyhrazených technických zařízení a nařízení vlády č. 194/2022 Sb., o požadavcích na odbornou způsobilost k výkonu činnosti na elektrických zařízeních a na odbornou způsobilost v elektrotechnice, (u hornických činností též podle vyhlášky č. 392/2003 Sb., o bezpečnosti provozu technických zařízení a o požadavcích na vyhrazená technická zařízení tlaková, zdvihací a plynová při hornické činnosti a činnosti prováděné hornickým způsobem)

Další vhodné kvalifikace

- QualificationRequirementGravityEnum.2 - Průkaz řidiče (obsluhy) manipulačních vozíků s vlastním pohonem - odborná způsobilost podle ČSN 26 8805
- QualificationRequirementGravityEnum.2 - Vázání a zavěšování břemen - odborná způsobilost podle ČSN ISO 12480-1 a ČSN ISO 8792
- QualificationRequirementGravityEnum.2 - Základní kurz ručního plamenového svařování kyslíko-acetylenovým plamenem

Kompetenční požadavky

Odborné dovednosti

Kód	Název	Úroveň 1-8	Vhodnost
e71.D.2998	Volba metalurgických postupů, vyhodnocování parametrů procesu tavení kovů v tavících agregátech a korekce procesu tavení	3	CompetenceSuitabilityEnum.2
e71.D.2997	Volba technologického postupu pro ruční zhotovování forem a jader	3	CompetenceSuitabilityEnum.2
e71.D.1088	Čtení slévárenských výkresů a postupů	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
e71.B.1129	Příprava formovacích a jádrových směsí	3	CompetenceSuitabilityEnum.2
e71.A.6010	Manipulace s materiálem, prostředky pro manipulaci s materiálem	3	CompetenceSuitabilityEnum.2
e71.B.1133	Obsluha slévárenských výrobních technologických zařízení	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
e71.B.4010	Obsluha manipulačních zařízení	3	CompetenceSuitabilityEnum.2
e71.B.1128	Odlévání do forem ve slévárenské výrobě	3	CompetenceSuitabilityEnum.2
e71.B.2033	Zhotovování odlitků ve slévárenství a používání technologických postupů a dovedností	3	CompetenceSuitabilityEnum.2
e71.B.1131	Používání regeneračního systému formovacích směsí	3	CompetenceSuitabilityEnum.2
e71.D.1091	Rozlišení litých kovových materiálů a jejich hlavních vlastností	3	CompetenceSuitabilityEnum.2
e74.A.4075	Seřizování a základní údržba slévárenského technologického zařízení	3	CompetenceSuitabilityEnum.2
e71.B.1116	Obsluha strojů a zařízení ve slévárenství	4	CompetenceSuitabilityEnum.2

Popisy úrovní naleznete zde: https://nsp.cz/downloads/Priloha_c2_manualu.pdf

Odborné znalosti

Kód	Název	Úroveň 1-8	Vhodnost
e71._.0003	kovové materiály a slitiny a jejich vlastnosti (např. tvrdost, pružnost, houževnatost aj.)	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
e71._.0021	technologie tavby kovů	3	CompetenceSuitabilityEnum.2
e71._.0024	technologie výroby neželezných kovů a jejich slitin	3	CompetenceSuitabilityEnum.2
e71._.0022	technologie výroby surového železa	3	CompetenceSuitabilityEnum.2
e71._.0025	technologie slévárenství	3	CompetenceSuitabilityEnum.2
e71._.0026	technologie zhotovování slévárenských forem a slévárenských modelových zařízení	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
e71._.0090	vady odlitků	3	CompetenceSuitabilityEnum.2
e71._.0001	technické kreslení ve strojírenství a v kovovírobě	3	CompetenceSuitabilityEnum.2
l24._.0018	bezpečnost práce a požární ochrana	3	CompetenceSuitabilityEnum.2

Popisy úrovní naleznete zde: https://nsp.cz/downloads/Priloha_c2_manualu.pdf

Obecné dovednosti

Kód	Název	Úroveň 0-3
b01	Počítačová způsobilost	1
b03	Numerická způsobilost	2
b04	Ekonomické povědomí	1
b06	Jazyková způsobilost v češtině	1
b07	Jazyková způsobilost v angličtině	1

Popisy úrovní naleznete zde: https://nsp.cz/downloads/Priloha_c10_manualu.pdf

Digitální kompetence

Kód	Název	Úroveň 1-4
1.1	Prohlížení, vyhledávání a filtrování dat, informací a digitálního obsahu	1
1.2	Hodnocení dat, informací a digitálního obsahu	1
1.3	Správa dat, informací a digitálního obsahu	1
2.1	Interakce prostřednictvím digitálních technologií	1
4.1	Ochrana zařízení	2
2.2	Sdílení prostřednictvím digitálních technologií	1
2.3	Spolupráce prostřednictvím digitálních technologií	1
4.2	Ochrana osobních dat a soukromí	2

Popisy úrovní naleznete zde: https://nsp.cz/downloads/Priloha_c15_manualu.pdf

Měkké kompetence

Kód	Název	Úroveň 0-5
1.1	Kompetence k celoživotnímu vzdělávání	2
1.2	Kompetence k flexibilitě	3
1.3	Kompetence ke kreativitě	2
1.4	Kompetence ke zvládnání stresu a zátěže	2
2.1	Kompetence k efektivní komunikaci	2
2.2	Kompetence ke kooperaci	3

Měkké kompetence

Kód	Název	Úroveň 0-5
2.5	Kompetence k sebepoznání a porozumění druhým	1
3.1	Kompetence k analytickému myšlení	1
3.2	Kompetence ke koncepčnímu myšlení	2
3.3	Kompetence k objevování a orientaci v informacích	2
4.1	Kompetence k aktivnímu přístupu	3
4.2	Kompetence k plánování a organizování práce	2
4.4	Kompetence k řešení problémů	3
4.5	Kompetence k samostatnosti	3
4.6	Kompetence k výkonnosti	3

Popisy úrovní naleznete zde: https://nsp.cz/downloads/Priloha_c9_manualu.pdf

Zdravotní podmínky

Onemocnění omezující výkon povolání

- Chladová alergie
- Raynaudův syndrom
- Prokázaná přecitlivělost na chemické látky pracovního prostředí
- Chronická, prognosticky závažná orgánová onemocnění podle toxikologických vlastností látek
- Astma bronchiale či jiná prognosticky závažná alergická onemocnění
- Prognosticky závažné imunodeficitní stavy
- Stavy po poškození ionizujícím zářením
- Osoby s kardiostimulátorem
- Onemocnění oběhové soustavy
- Poruchy termoregulace
- Onemocnění ledvin
- Závažná endokrinní onemocnění
- Nemoci cév a nervů horních končetin
- Prognosticky závažná endokrinní onemocnění včetně diabetes mellitus
- Závažná chronická onemocnění kůže a spojivek
- Závažná orgánová onemocnění podle toxikologických vlastností látek
- Alergická onemocnění
- Pozitivní alergická anamnéza
- Imunodeficitní stavy
- Chronická onemocnění jater
- Kožní prekancerózy
- Závažná orgánová onemocnění podle druhu neionizujícího záření
- Klaustrofobie
- Závažná onemocnění pohybového systému omezující práci ve vynucené poloze
- Závrať jakékoliv etiologie
- Duševní poruchy
- Drogová závislost v anamnéze
- Poruchy prokrvení končetin

Onemocnění vylučující výkon povolání

- Těžká, prognosticky závažná onemocnění oběhové soustavy
- Prognosticky závažné poruchy sluchu
- Prognosticky závažná onemocnění cév a nervů horních končetin
- Prognosticky závažné onemocnění dýchacích cest a plic
- Prognosticky závažné poruchy vidění
- Prognosticky závažná onemocnění pohybového systému, znemožňující zátěž páteře a trupu
- Prognosticky závažná onemocnění končetin, znemožňující jemnou motoriku
- Prognosticky závažná onemocnění končetin, znemožňující jemnou motoriku a koordinaci pohybů
- Prognosticky závažná chronická onemocnění pohybového systému, zamezující práci ve vynucené poloze
- Záchvatovité a kolapsové stavy
- Závažné duševní poruchy, těžké poruchy chování
- Závažná onemocnění dýchacích cest a plic
- Závažná onemocnění ledvin, močových cest
- Poruchy sluchu
- Chronické záněty středouší
- Tinnitus
- Závažná degenerativní a zánětlivá onemocnění pohybového systému
- Chronická onemocnění dýchacích cest s poruchou funkce včetně alergických onemocnění a těžších funkčně významných deformit hrudníku
- Závažné poruchy krve tvorby a krvácivé stavy
- Poruchy vidění
- Onemocnění oběhové soustavy s funkčním omezením
- Chronická onemocnění dýchacích cest a plic s těžší poruchou funkce
- Závažná onemocnění páteře
- Onemocnění končetin s poruchou funkce včetně pouřazových stavů
- Závažná onemocnění pohybového a nervového systému, omezující jemnou motoriku a koordinaci pohybů
- Poruchy chování
- Závažná psychosomatická onemocnění
- Epilepsie a jiná záchvatová onemocnění
- Závažná nervová onemocnění
- Nemoci pohybového systému, omezující pohyblivost a svalovou sílu
- Závažné stavy po úrazech či operacích pohybového systému

Přesné posouzení zdravotního stavu s následným doporučením nebo nedoporučením výkonu tohoto povolání je možné pouze po konzultaci s lékařem.